

# Försäljning av kalk för jord- och trädgårdsbruk, sjöar, vattendrag och skog

2000

MI1003

## A. Allmänna uppgifter

### A.1 Ämnesområde

Miljövård

### A.2 Statistikområde

Gödselmedel och kalk

### A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

### A.4 Beställare

Statistiska centralbyrån  
Programmet för miljöstatistik  
Box 24 300, 104 51 Stockholm  
Kontaktperson: Rolf Adolfsson  
Telefon: 08-506 945 62  
Telefax: 08-506 947 63  
e-post: rolf.adolfsson@scb.se

### A.5 Producent

Statistiska centralbyrån  
Programmet för miljöstatistik  
Box 24 300, 104 51 Stockholm  
Kontaktperson: Rolf Adolfsson  
Telefon: 08-506 945 62  
Telefax: 08-506 947 63  
e-post: rolf.adolfsson@scb.se

### A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger ej

### A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204) och datalagen (1973:289) för behandling som påbörjats före personuppgiftslagens ikraftträdande. På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (1995:606) och förordningen (1995:1060) om vissa personregister för officiell statistik.

### A.8 Gallringsföreskrifter

Inga gallringsföreskrifter

## **A.9 EU-reglering**

Ingen EU-reglering från EUROSTAT

## **A.10 Syfte och historik**

Produkten ingår i den löpande statistiken över jordbrukets gödselmedelsanvändning. Regionala försäljningsuppgifter för kalk finns sedan början av 1950-talet. I mitten av 1980-talet övertog SCB statistikansvaret från Kungliga skogs- och lantbruksakademien. Fr.o.m. 1991 produceras statistiken vid Programmet för Miljöstatistik.

Statistiken ska belysa den regionala kalkanvändningen för olika ändamål, främst jordbruket men även sjö- och skogskalkningen och kontinuerligt följa utvecklingen.

## **A.11 Statistikanvändning**

Statistikens användare är främst:

Jordbruksverket för att följa kalkanvändningen i stort inom jordbruket,

Länsstyrelser och andra regionala organ för att följa kalkanvändningen regionalt,

Naturvårdsverket för att bl.a. följa sjökalkningens effekter,

Branschorganisationer och marknadsaktörer för att följa kalkanvändningens utveckling.

## **A.12 Uppläggning och genomförande**

I samråd med branschen aktualiseras SCB:s register över cirka 20 företag av betydelse som handlar med kalk. Postenkät skickas ut i februari, varefter registrering, kontroll och komplettering genomförs. Publicering av resultaten sker enligt planerna i juni.

## **A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar**

Inga förändringar är planerade.

# **B. Kvalitetsdeklaration**

## **0 Inledning**

## **1 Innehåll**

### **1.1 Statistiska målstorheter**

De statistiska målstorheterna är mängden spridd handelsvara, kalciumoxid och magnesium inom de tre sektorerna jord- och trädgårdsbruk, kalkning av sjöar och vattendrag samt skogskalkning. Från 1999 är även mängden kadmium föremål för undersökning.

#### **1.1.1 Objekt och population**

Populationen är samtliga stora tillverkare av kalk, samt stora importörer, grossister och återförsäljare.

### **1.1.2 Variabler**

Variabler som ingår i undersökningen är mängder av olika varuslag (tex krossad kalksten eller MG-kalk), vem som är tillverkare, om det säljs till återförsäljare eller förbrukare, länsstillhörighet för återförsäljare/förbrukare, sektortillhörighet för förbrukaren, lagerhållning, samt halter av vatten, CaO, magnesium, fosfor, kalium och kadmium i försåld handelsvara.

### **1.1.3 Statistiska mått**

Statistiska mått som redovisas är summor för försålda kalkmängder, samt medelvärde av försåld mängd kalk (CaO) per hektar utnyttjad åker.

### **1.1.4 Redovisningsgrupper**

Uppgifterna redovisas i form av summeringar per län, sektorer (jordbruk och trädgård, sjöar och vattendrag, samt skog) och olika kalkprodukter, samt innehåll av kalciumoxid (CaO) och magnesium (Mg).

### **1.1.5 Referenstider**

Referenstiden är ett kalenderår.

## **1.2 Fullständighet**

I undersökningen skattas vilka kalkkvantiteter som försäljs i Sverige till tre sektorer. Den är detaljerad med avseende på olika kalksorter. Den mest detaljerade geografiska uppdelning som kan göras är på län.

## **2 Tillförlitlighet**

### **2.1 Tillförlitlighet totalt**

Metoden förväntas ge en viss underskattning av försålda mängder kalk, beroende på eventuell undertäckning och svarsbortfall. Bortsett från detta anses undersökningen ge en bra skattning av försålda kvantiteter i riket till tre sektorer.

Länsuppdelningen och uppdelningen på produkter är dock mer osäker.

### **2.2 Osäkerhetskällor**

#### **2.2.1 Urval**

Metoden är totalundersökning, där samtliga stora tillverkare, importörer och återförsäljare tillfrågas. Registret över företag tas fram i samråd med branschen.

#### **2.2.2 Ramtäckning**

Populationen omfattar de största tillverkarna, importörerna, grossisterna och återförsäljarna. Alla större företag som handlar med kalk finns bland uppgiftslämnarna. Utanför har dock hamnat ett antal mindre företag, t ex åkerier och varuhus, vilkas försäljning dock till större delen inkluderas i uppgifterna från grossisterna.

Vid skattningen antas emellertid fullständig ramtäckning.

#### **2.2.3 Mätning**

Uppgifterna insamlas av SCB med hjälp av postenkät. Mätproblem kan förekomma genom dubbelredovisning i samband med återförsäljning, dvs flera företag redovisar samma kalkkvantitet, eventuellt efter förädling.

Några av de lämnade uppgifterna, främst beträffande fördelning av kvantiteter på län, är osäkra. Viss osäkerhet råder bland uppgiftslämnarna om vad som t ex ska betecknas som krossad kalksten och vad som är kalkstensmjöl. En annan osäker skiljelinje går mellan dolomit och Mg-kalk.

#### **2.2.4 Svartsbortfall**

Ett visst objektsbortfall kan förekomma på grund av att uppgiftslämnandet är frivilligt. Dessutom finns ofullständigt ifyllda enkäter som ger partiellt bortfall, vilket är svårt att identifiera.

Viss schablonmässig imputering sker vid svartsbortfall.

#### **2.2.5 Bearbetning**

Granskning och rättning av det registrerade materialet görs. Komplettering av data på företagsnivå sker genom telefonkontakter med uppgiftslämnaren.

#### **2.2.6 Modellantaganden**

Inga modellantaganden görs vid statistikproduktionen.

### **2.3 Redovisning av osäkerhetsmått**

Osäkerhetsmått redovisas inte. Mått på urvalsfel är ej relevant p g a totalundersökning.

## **3 Aktualitet**

### **3.1 Frekvens**

Undersökningen genomförs årligen.

### **3.2 Framställningstid**

Framställningstiden beräknas till ca 5 månader.

### **3.3 Punktlighet**

Publicering sker enligt planerna i månaden juni.

## **4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet**

### **4.1 Jämförbarhet över tiden**

Årliga uppgifter från och med 1986 finns att tillgå. Metoden har varit oförändrad alla år och god jämförbarhet föreligger.

### **4.2 Jämförbarhet mellan grupper**

Ingen annan officiell statistik över kalkförsäljning finns i Sverige.

### **4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik**

Gränser för sammanvändbarheten finns, eftersom statistiken inte baseras på gårdsuppgifter eller liknande. Länsuppdelning görs dock, varför statistiken i princip kan sammanvändas med annan länsuppdelad statistik. I rapporten redovisas försåld mängd kalciumoxid per hektar utnyttjad åker i varje län, vilket är ett exempel på sammanvändning.

## **5 Tillgänglighet och förstälighet**

### **5.1 Spridningsformer**

Undersökningsresultaten publiceras i *Statistiska meddelanden (Mi 30 SM)*.

## **5.2 Presentation**

Presentation framgår av SM.

## **5.3 Dokumentation**

Dokumentation sker i SM.

## **5.4 Tillgång till primärmaterial**

Primärdata finns sparade. Specialbearbetningar utförs på uppdragsbasis. Forskare, utredare, m fl kan få tillgång till avidentifierat material efter särskild prövning.

## **5.5 Upplysningstjänster**

Frågor om statistiken besvaras av Rolf Adolfsson vid SCB, telefon 08-506 945 62, telefax 08-506 947 63, e-post [rolf.adolfsson@scb.se](mailto:rolf.adolfsson@scb.se).